

Nr.10
1991 m.
sausio 25

Specialus numeris

AIDS KRONIKA

LIETUVOS AIDS PROFILAKTIKOS CENTRO LAIKRAŠTIS KAINA 20 KAP.

PER VIENĄ NAKTĮ SOVIETINIAI OKUPANTAI PADARĖ TAI, KO IKI ŠIOL NEPADARĖ LIETUVOJE AIDS ...

1991
13

Kadise mes labai didžiavomės savo "pačia talkingiausia armija" pasaulyje. Tik blogieji imperialistai kažkur toli kariau vieni su kitais. Kažkur kitur liejosi kraujas... Retkarčiais išvysdavome

Sekmadienis

televizijos ekranuose kariaujančius žmones, pamatydavome laikraščiuose lavonų, sužeistųjų nuotraukas. Ir nepaprastai didžiavomės - mūsų šalis pati talkingiausia pasaulyje! Jau kam kam, o mums Lietuvoje išvysti tokių vaizdų tikrai neteks.

Tik staiga, kaip perkūnas iš giedro dangaus, atgriaudėjo Tbilisio tragedija. Stingstančiomis rankomis varčiau "Molodiož Gruzii" laikraščio numerį, kurį draugas, pavogęs iš spaustuvės, parvežė į Lietuvą. Iš laikraščio puslapių į mus žvelgė kareiviškais kastuvėliais sukapatų žmonių veidai, kraujuose paplūdę lavonai ir nepaprastai gražus mirusios mergaitės veidas. Grožis, kuriam nebuvo lemta džiuginti žmonių širdis. Laikraštis kvepėjo rie spaustuvės dažais - nuo jo dvelkė laidotuvių kvapas...

Net ir tada, variant laikraščio puslapius, širdies gilumoje ruseno kibirkštėlė - juk Lietuvoje to tikrai nebus. Negali būti !!! Na pagalvokit - ar gali Lietuvoje taip būti ?

O tuo metu Lietuvos link nenumaldomai artėjo mirštančiųjų dejonės. Azerbaidžanas, Armėnija, Moldova... Bet ir tada vis tikėjome - gal gi mūsų nepasieks...

Deja, deja... Kalendoriuje pažymėtas raudona spalva, tikrai raudonas išaušo sekmadienio rytas. Raudonas ne nuo spaustuvės dažų, o nuo kraujo...

Tą naktį Lietuvai buvo lemta išgirsti savo sūnų mirties dejonės ir beviltiškas motinų raudas. Tik vargu ar užteko tą naktį jėgų raudoti...

Didžiojo Spalio vaisių pagaliau sulaukė ir Lietuva. Duok Dieve, kad ku mažiau tektų jų ragauti mūsų tautai, kuri daug mieliau pasi-tenkintų ir paprasta duonos plutele - Nepriklausomybe...

Artūras Butkevičius

Mieli Lietuvos žmonės !

Labai prašome, kas galite - duokite savo kraujo. Jo dabar labai reikia Lietuvai. Nebijokite - kraujas bus imamas tik vienkartinėmis kraujo ėmimo sistemomis. Jūsų pagalbos dėka bus išgelbėta ne vieno žmogaus gyvybė !

Tik viena naktis...

Vėlus vakaras. Prie televizijos bokšto baigė degti laužai. Iš kolonėlių sklido nuostabi muzika. Jaunimas šoko. Tikrai puikus vakaras.

Staiga muziką perskrodė šaiši sirena. Žmonės susibūrė aplink bokštą. Stebino nepaprastas visų draugiškumas: vaikinai ir vy-

sekundes atidavėme bokštą. Kokia gėda ir kartu koks siaubingas pažeminimas, kad nieko negalime padaryti!

Tankai išsirikliavo aplink bokštą ir atsuko vamzdžius į žmones. Priešais - kas žingsnis sustojo desantininkai taip pat atsuktai į žmones automatų vamzdžiais. Stovėjo ilgai,

kaip fanatikų. Jiems tiesiai į akis rėkė: "Idiotai! Ką jūs grįžę savo motinoms papasakosit!?! Kaip žmones žudėt!?", o jie spokso stikliniu žvilgsniu... Tankai ėmė judėti žmonių pusėn. Atsitraukėme. Vyras prašė, kad niekas nebėgtų, bet būtų pasiruošę duoti kelią. Sustojome prie betoninio borto. Tada tankai ėmė rodyti savo "vairavimo meną".

Grįžome prie betoninio borto, bet desantininkai greitai nustūmė minią žemyn. Viršuje išsirikliavo patys. Kopėtėles nuėmė. Nelabai noriai, bet vis dėlto paliko vienas kopėtėles šone - gydytojams.

Tuo metu prie tvoros išsirikliavo kažkoks civilių žmonių būrys. Vėliau įžiūrėjome, kad jie su raudonais raščiais (kalbėjo, kad tai Burokevičius su savo kompanija). Šį būrį desantininkai maloniai praleido ir su karininkais priešakyje nužingsniavo bokšto link. Liaudis švilpė, skandavo "Gėda!", "Išdaviakai!" ir t.t. Šį "paradą" vainikavo civilių šefas - pirmas įžengdamas į bokštą, atsisuko ir pamojavo miniai, matyt norėdamas pasakyti "būkiti ramūs, viskas o'kei!"

Po kelių minučių iš bokšto per garsiakalbį ėmė sklesti savo propagandą: "Žmonės, skirstykite, jūsų laukia tėvai, vaikai, broliai ir seserys... Jūs buvotė suklaidinti... Dabar mūsų valdžia."

Kilo panika. Radijas tylėjo, manėme, kad užžmė ir Parlamentą. Atžygiavo milicininkų būrys su Vyčiu ant kepurio. Žmonės pasipiktino "nusimkit Vyči!". Desantininkai ramiai

juos įleido. Išsirikliavo tarp liaudies ir kareivių. Kaip aiškino milicijos vyriausiasis, jie atėjo saugoti mus nuo desantininkų ir desantininkų nuo mūsų.

Emėme klausinėti apie Parlamentą. "Nepaimtas". Nepatikėjome. Tada vyresnysis pasiėmė 4 savanorius iš minios ir nuėjo į pirmą pasitaikiusį butą skambinti į Parlamentą. Grįžę vaikinai visiems paliudijo, kad Parlamentas tikrai nepaimtas. Per minią nuvilnijo palengvėjimo ir džiaugsmo banga. Kažkas radijo imtuvu surado Kauno radijo stoties bangą. Nusileidome prie greitosios pagalbos mašinų, padėjome tvarstyti sužeistuosius.

Prasidėjo budėjimas. Apie 4³⁰val. atvažiavo dar trys tankai. Nusileidome į gatvę, pastovėjome prie lauko, apžiūrėjome tanko pervaziuotą "Moskvičių" (sumuštinis ant ratų), ir - namo raminti tėvų...

Pricki... Tankai pakildavo nuo žemės ir, tankai pasiokinėdami, nežmonišku greičiu zujo aplink bokštą. Tankistams, tikriausiai, buvo visai nesvarbu, nes net desantininkai traukėsi ir siūmė žmones šaukdami "Ochodim!". Minia slinko tvoros pusėn. Jaunimas greitai perlipe per tvorą, o daugelis moterų nesugebėjo. Tankų vikšrai žvangėjo visai prie pat jų kojų. Spie gimnas - neapsakomas, moterys lyg nukryžiuotos kybojo įstiverusios į tvorą.

Tankai nurimo ir jaunimas perlipe atgal. Priėjo desantininkas ir liepė pasišalinti. Daugelis paktuso. Liko tik vienas vaikinukas. Desantininkas šovė jam į kojas, vaikinukas parkrito ir ėmė riedėti į pūkainėje esančią minią. Priėjo dar du desantininkai ir trise paleido automatų serijas žemyn. Vargu ar pataikė vien tik tam vaikinui. Manau, nukentėjusiųjų buvo ir minioje.

JOLANTA KLIEKUTĖ
Lietuvos AIDS profilaktikos centro darbuotoja

sue, į vidun, tikrąja to žodžio prasme "su visais stiklais", paleido ant žmonių vandenį. Liaudis atsitraukė dar toliau. Deja, per kelias

Apie tai, kad RTV komiteto link juda armijos daliniai, išgirdau per televiziją. Į miesto centrą skriejo

šių šurpių įvykių, nenoriu prisiminti to, negaliu pasakyti - žmogaus veido. Esu įsitikinęs, kad

mašinos - vieną iš jų pavyko sustabdyti. Žmonės skubėjo pėsčiomis, mašinomis, teko matyti net troleibusų. Mašiną palikome prie Vingio kinoteatro - pernelg intensyviai buvo šaudoma, kad drįstumėm važiuoti arčiau. Po kiekvieno tanko šūvio užguldavo ausis. Kažkas paaiškino, kad reikia išsizioti. Tai vienu, tai kitu dužo langų stiklai. Sunku pasakyti, ar desantininkų grupė, daužiusi minių buožėmis, buvo pirmoji ar antroji, nes viduje (RTV), per langus buvo matyti sujudimas, sumaištis. Tarp žmonių pasklido kalbos apie išdavystę - "tarybinio įėjimo" atidarymą. Padėtis buvo kaip

desantininkai buvo apsaugę nuo narkotikų ar alkoholio. Mačiau,

"be ceremonijų" pervažiavo per "Mercedesą". Ačiū dievui, čia tankai traukė tik mašinas. Desantininkai į žmones, bestovinius prie įėjimo ėmė šaudyti plastikinėmis kulkomis - stovintys pirmose eilėse apsipylė krauju. Po to pradėjo mėtyti sprogstamuosius pakečius - tiesiai į minią. Iki to momento, kol buvo pradėta šaudyti koviniais šoviniais, trasuojančiomis kulkomis, visa tai atrodė tarsi demonstracijos vaikymas. Kai minią pavyko išsklaidyti, atstumi, mes aštuonių žmonių grupė pasislėpėme prie autobuso, naiviai tikėdamiesi turėti bent jau saugų užnugarį. Čia iš arti pamačiau kareivių veidus. Netgi dabar, po visų

kaip besiraukiančiam sužeistam žmogui vienas kareivis prabėgdamas dukart smogė buože. Vėliau, jau būdamas prie AT rūmų, ma-

čiau daugybę merginų ir moterų veidų, iš siaubo išplėstomis akimis. Jos buvo iš ten, nuo RTV.

Su mumis esantis pagyvenęs, apie 40-50 metų vyrškis suriko prabėgančiam kareiviui "ubij-ca". Mane parvertė už manęs stovėjęs vaikinai, ir po sekundės išgirdau, kaip kapojami kulkų dužo autobuso stiklai. Bet baimės ir panikos tarp gynėjų nebuvo - buvo tik pykčio ir vienybės jausmas. Nuo tanko nukreiptas prožektorius slydo artimiausių namų langais, į kiekvieną žmogų - moterį, vaiką ar vyrą, esantį balkone ar žiūrintį pro langą, būdavo šaudoma iš automato, atrodė, tuščiais šoviniais, pagąsdinti. Šturmas, atrodė, trukęs kelias valandas, vyko apie 10 - 15 minučių. Baisiausia, kad buvo aukų - mačiau nušautą žmogų, daugybę sužeistų. Jie buvo tuojau vežami į ligonines. Ž³⁰ val. RTV buvo užimtas. Nuskambėjo raginimas - "kuo greičiau prie AT rūmų. Ten paskutinė mūsų viltis. Paskutinė tvirtovė". Ėjome AT rūmų link ir galvojome: "Kas tai - raudonojo maišto pradžia?" Žinios iš Televizijos ir Radijo bokšto, atrodė, patvirtino mūsų baisiausius būgstavimus.

LINAS KUNIGĖLIS
"A.k." spec. koresp.

Rusijos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui Borisui Jelcinui.

Gerblamas Borisai Nikolajevičiau! Nuoširdžiai dėkojame Jums už išreikštą nuoširdų rūpestį Lietuvos likimu. Jūsų pagalba dabar labai reikalinga Lietuvai.

Lietuvos AIDS profilaktikos centro vardu centro vadovas S. Čaplinskas Ir 72 parašai.

Nobelio taikos premijos laureatui TSRS Prezidentui M. Gorbačioviui.

Dėl Sovietinės armijos barbariškų karinių veiksmų Lietuvoje dešimtimis žūsta žmonės, o TSRS masinės informacijos priemonės šmeižia Lietuvos Respubliką.

Prašytume Jus imtis ryžtingų veiksmų, kad Lietuvoje daugiau nesiliėtų nekaltų žmonių kraujas.

Lietuvos AIDS profilaktikos centro vardu centro vadovas S. Čaplinskas Ir 72 parašai.

Maskvos AIDS centras, firma "Anti-ŽIV" dėl įvykių Lietuvoje reiškia solidarumą su Lietuvos liaudimi ir dalyvauja visos Rusijos išpėjamajame streike 16 d. nuo 14⁰⁰ iki 16⁰⁰ val.

Tikimės demokratijos pergalės ir Lietuvos tautų laisvės.

Firmos "Anti-ŽIV" kolektyvas
Maskva, Soči, Čelabinskas, Foodoalja.

Dėl tragiškų įvykių Vilniuje reiškiamė užuojautą.

Gedime kartu su jumis.

Leningrado AIDS tyrimo tarpžinybinės laboratorijos kolektyvas.
A.P. KozioV

Latvijos Respublikos AIDS centro kolektyvo vardu reiškiamė užuojautą.

Protestuojame prieš Sąjunginę juodąją mafiją.

Visiškai pritariame Lietuvos vyriausybės veiksams.

Maskvos CT Leningrado TV

Protestuojame prieš A. Nevzorovo parodytą faisifikaciją, ižeidžiančią nekaltų, besiarntnančio raudonojo faisizmo aukų atminimą.

Kai kurie mūsų gydytojai teikė pagalbą aukoms krūvinų žudynių vietoje Ir jų pasipiktinimui nėra ribų.

AIDS profilaktikos centro darbuotojų vardu centro vadovas S. Čaplinskas
Odos ir veneros ligų dispenserio darbuotojų vardu vyr. gydytoja G. Lapinskaitė

TSRS CTV laidai "Laikas"

Reiškiamė savo pasipiktinimą TV laidos "Laikas" rengėjais, kurie ne tik skelbia neteisybę, bet Ir tendencingai nutelkia TSRS tautas prieš Lietuvą.

Norime atkreipti Jūsų dėmesį, kad Lietuvoje jau žuvo 14, o ne 2, kaip jūs pranešėte, žmonės. Sužeista daugiau kaip 150, apie 68 dingę be žinios.

Lietuvos AIDS profilaktikos centro vardu centro vadovas S. Čaplinskas Ir 72 parašai.

Įtariate užsikrėtę ŽIV?

Nedelskite!

Mes visada jums padėsime.

Mūsų adresas :

Molėtų plentas 40. AIDS anoniminio pasiūkkrinimo kabinetas. Tel. 350295.

Laikraštyje panaudotos PAULIAUS LILEIKIO, ALDO MINKEVIČIAUS, RENATO NE-VERBICKO nuotraukos.

Ats. sekretorius
Artūras Butkevičius

"AIDS kronika"

232021, Vilnius, Molėtų pl.40

Tel. 350465, 763238

Redaktorius R. Šimkus

Tiražas 15 000 egz.

Užs. Nr. 2,53

From Supreme Council

15 russian soldiers deserted from the occupation army. If they apply someone won't make them enemies but render them assistance.

Latest news

Landing-forces soldiers occupied Country Defence Department & Headquarters of department's leaders.

Publishing House was occupied.

Landing - forces soldiers plundered Hunters & Fishermen Society's store in search of weapon.

The railway station was occupied - trains to Vilnius were not let to pass. About 12 a.m. 35 trains were detained & 20 000 transit passengers were at the approaches to the railway station. Planes were not allowed to land & to take off in Vilnius airport.

the 12 of January

Landing-forces soldiers occupied special purpose subunit Headquarters - 30 persons went over to the army.

the 13 of January

1.50 a.m. Shots near TV & Radio Building.

2.00 a.m. Occupation of TV tower began.

2.30 a.m. The first red terror sacrifice is delivered to the morgue.

3.10 a.m. Situation in Vilnius is tense. Supreme Council works. About 40.000 people surround the building of Supreme Council.

3.40 a.m. 9 more corpses with gunshot wounds are delivered to the morgue. One young man is smashed by a tank.

4.55 a.m. According to the radio over 10 people perished & over 100 are wounded. There is one landing - forces soldier among victims. The circumstances of his death are being investigated.

5.10 a.m. According to Country Defence Department General Director A. Butkevichius: 11 perished & 108 are wounded till 4.30 a.m. Minister of Foreign Affairs A.Saudargas is set to form a government of Republic abroad.

5.11 a.m. Finance Ministry is reported to be occupied. The question of transference of Lithuanian Republic power to Minister of Foreign Affairs A.Saudargas who is abroad now.

5.27 a.m. Applies for a help to people of the whole world are announced.

5.32 a.m. The request to come to the Telephone Network Building situated on Savanoriu avenue in Kaunas city.

5.33 a.m. The appeal to the Soviet Army soldiers moving to Kaunas radio station to think better of it & not to shoot unarmed people.

5.35 a.m. Representation of Lithuanian Republic in Moscow is given Embassy status & to its representative E. Bičkauskas - the rank of ambassador. At the same time, according to Lithuanian Republic Supreme Council decision E. Bičkauskas is recalled from Moscow.

5.42 a.m. The quality of radio transmissions get worse significantly. Declarations on various foreign languages are repeated.

DURING ONE NIGHT SOVIET OCCUPANTS HAVE GONE & DONE WHAT AIDS HAD FAILED...

This special "AIDS chronicle" issue is not devoted to AIDS problems. We cannot keep silence when Soviet tanks are clattering in our land, when Lithuanian citizens desiring independence are being brutally killed. Because of that this issue is devoted to events of January, 12 - 13 in Vilnius.

Just one night

Late evening. Bonfires went out near television tower, the sounds of wonderful music were flowing from loud speakers. Youth danced. Really beautiful evening.

Suddenly music was cleaved by hush siren. People crowded round the tower. Real friendliness amazed: fellows & men stood in the first line & girls - behind them. A tank stopped straight against us over the fence. All stood still. A green rocket illuminated on high. The tank knocked down the fence & moved toward us. It didn't stop

Real hell began when panes fell. One tank smashed a pane by a gun tube & stopped. The landing - forces soldiers appeared suddenly from somewhere & began to splash the rest panes. The people stepped back. The landing - forces soldiers founding themselves inside "with all panes" turned on the water on people.

The people moved farther away. In short, we gave back the tower within few seconds. What a shame & what an awful humiliation that we are not able to do something! The tanks drew

ken. People shouted: "For shame!" "Fashists!" "Lithuania will be independent!"

The shoots & noise somewhat calmed down. We approached the landing - forces soldiers. Their faces were fanatic & looks were stagnant. The tank began moving toward the people. We stepped back. A man asked not to run but to be ready to give the way for the tanks. We stood near a concrete board. The tanks began demonstrating their "driving skill". It seemed so that for the tank drivers everything was the same, because even the landing - forces soldiers moved away & pushed away the people crying: "Step aside!"

The tanks calmed down. The landing - forces soldier drew near & told to remove. The majority submitted to. Only a young man remained. The landing - forces soldier shot his legs. The young man fell on the ground & rolled toward the crowd down the hill. Two landing - forces soldiers more came there & they all shot from the submachine guns downwards. Hardly did they hit only that fellow. I suppose, that there were wounded & in the crowd. We returned to the concrete border. The soldiers formed themselves

above. Ladders were moved away. Reluctantly they left one ladder aside for physicians.

At that time somewhat civil unit formed near the fence. They wore red ribbons (they said, it was Burokevichius with his fellows). This unit was amiably passed by & stepped in the direction of the tower & officers in front of them.

Some minutes later they began their propaganda using loud speakers: "Go home, you're waited by your parents, children, brothers & sisters... You were deceived... there is our power now."

Panic began. Radio kept silence, we supposed, the Parliament was occupied, too. A militia unity came marching with the symbol (Vytis - a rider on a horse) of independence on their caps. They were calmly passed by the landing - forces soldiers. They formed between the people & the soldiers. They had come to protect us from the landing - forces soldiers & the soldiers from us.

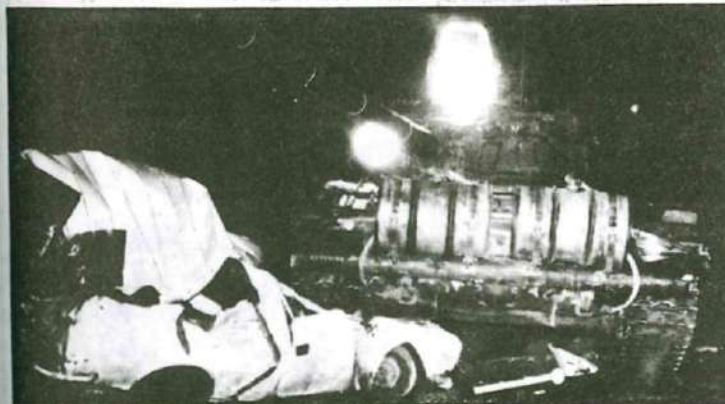
We asked about the Parliament. "It's not occupied..." We didn't believe. Then the chief took four volunteers

from the crowd & came to the first happen flat to telephone to the Parliament. Having returned the fellows witnessed that the Parliament wasn't occupied. We came down to ambulances & helped to bandage the wounded. A usual duty began. Three more tanks arrived at about 4.30 a.m. We came down to the street, stood for a while near a bonfire, looked over the "Moskvich" smashed by a tank & went home to calm our parents.

Jolanta Klietkutė

The worker of Lithuanian AIDS Preventive Centre

approaching the crowd. The people ran aside. But an other tank was trundling straight towards us from the opposite side. There was no place to run, girls squalled, tanks shot somewhere nearby, submachine guns serials resounded. The tanks stopped & shot tower's panes.

up around the tower & directed gun tubes toward people. The landing - forces soldiers stood against directing their submachine guns barrels toward the people. They stood for a long time, at this time blows resounded in the tower foyer, something was bro-

ken. People shouted: "For shame!" "Fashists!" "Lithuania will be independent!"

The shoots & noise somewhat calmed down. We approached the landing - forces soldiers. Their faces were fanatic & looks were stagnant.

1991

13

Sekmadienis

There were times we were proud of our "the most peaceful army" in the world. Only bad imperialists fought one another somewhere far away. Blood shed somewhere else. From time to time we observed fighting people on TV, photoes of corps & wounded in newspapers. And we felt unusual sense of proud that our country is the most peaceful in the world!

And we were conscious that we would never see similar views in our real life.

But suddenly, as a bolt from the blue, thundered Tbilisi name. With my hands grew numb I looked over through the issue of the newspaper "Molodiozh Gruzi", which my friend had stolen from a printing house & took it to Lithuania. Faces of people killed with soldiers' shovels, bled profusely corps & an unusually beautiful face of a dead girl. The beauty which wasn't destined to bring joy into people's hearts. The newspaper smelled of funeral not of printer's ink...

Even then, looking over through the newspaper I still had a spark deep in my heart - it would never happen in Lithuania. Can't be!!!

During that time groans of dying implacably neared to Lithuania. Azerbaijan, Armenia, Moldova...

But & then we still hoped it would pass by...

Alas, alas... That day was red in the calendar. Sunday morning was really red. It was red not from printer's ink but from blood...

That night Lithuania was destined to hear the last death moans of the sons & hopeless mothers' wails.

The fruits of Great October reached & Lithuania. God bless our nation to taste these fruits the less, our nation would be content with crust of bread - Independence.

Arturas Butkevichius

Photo by
Paulius Lilcikis,
Aldas Minkevichius,
Renatas Neverbickas

"AIDS chronicle"

For mail:
Lithuania
Vilnius, 232021
Moletu road, 40
Fax. 350225

Сообщают из Верховного Совета

Из оккупационной армии бежали 15 русских солдат. Если они будут обращаться к вам, не считайте их врагами, окажите помощь.

Хроника событий

11 января

Десантники заняли Департаменту охраны края и штаб руководства Департамента.

Занят Дом печати. Десантники разграбили склад общества охотников и рыболовов: искали оружие.

Заблокирована железная дорога: в 12 часов было задержано 35 поездов с 20000 транзитных пассажиров.

В вильнюсском аэропорту запрещены взлёт и посадка самолётов.

13 января

1.50 Раздались выстрелы у Комитета по телевидению и радиовещанию.

2.00 Начался захват телевизионной башни.

2.20-30 Полностью захвачен Комитет по телевидению и радиовещанию.

2.30 В море по улице Полоцко доставлена первая жертва красного террора.

3.10 Ситуация в Вильнюсе напряжённая. Верховный Совет и Совет Министров работают. У здания находится около 40 тыс. человек.

3.40 Доставлено ещё 9 трупов с огнестрельными ранениями. Один юноша разорван танком.

4.55 Как сообщил радио, погибло свыше 10 человек и более 100 ранены. Среди жертв - 1 десантник. Обстоятельства его гибели расследуются.

5.10 Как сообщил генеральный директор Департамента по охране края А. Буткявичюс, в 4.30 11 человек было убито и 108 ранено. Министру иностранных дел А. Саударгасу было поручено сформировать правительство Республики за границей.

5.11 Сообщено, что занято Министерство финансов. В правительстве решается вопрос о передачи полномочий правительства Литовской Республики министру иностранных дел А. Саударгасу, находящемуся в данное время за границей.

5.27 Звучат обращения за помощью к людям всего мира.

5.32 Передано обращение к людям с просьбой прибыть к зданию телефонного узла, находящегося в Каунасе на проспекте Савонорю.

5.33 Звучит обращение к воинам Советской Армии, направляющимся к Каунасской радиостанции с призы-

вом одуматься и не стрелять в безоружных людей.

5.35 Представительству Литовской Республики в Москве предоставлен статус посольства, а представителю Э. Бичкаускасу, согласно решению Верховного Совета Литовской Республики, Э. Бичкаускас отозван из Москвы.

5.42 Качество приёма радиопередач значительно ухудшилось. Повторяются заявления на различных иностранных языках.

Коллектив Центра СПИДа Латвийской республики выражает соболезнование. Протестуем против Союзной чёрной мафии. Полностью поддерживаем правительство Литвы.

Выражаем соболезнования по поводу трагических событий в Вильнюсе. Разделяем тяжесть утрат. Мужайтесь.

От коллектива межведомственной лаборатории по изучению СПИД. А.П.Козлов,

Московский центр по СПИДу, фирма «Анти-ВИЧ» в связи с событиями в Литве выражает солидарность с народом Литвы и принимает участие во всеобщей предупредительной забастовке 16 числа с 14.00 до 16.00. Надеемся на торжество демократии и свободу народов, проживающих в Литве.

Трудовой коллектив фирмы «Анти-ВИЧ» Москва, Сочи, Челябинск, Феодосия.

Лауреату Нобелевской премии мира, Президенту СССР М.С.Горбачёву.

Из-за варварских военных действий в Литовской Республике десятками погибают люди. Средства массовой информации в СССР распространяют ложную информацию. Убедительно просим Вас начать решительные действия по немедленному прекращению новой оккупации свободной Литвы, чтобы больше не проливалась кровь невинных людей.

От имени Литовского центра по профилактике СПИДа руководитель С.Чаплинскас я 100 подписей.

Редакции программы «Время»

Выражаем своё возмущение по поводу передаваемой программой «Время» информации - не только неверной, но и тенденциозно направленной народы СССР против Литвы. Хотим обратить внимание на то, что в Литве погибло уже 14 человек, а на 2, как сообщили Вы; ранено свыше 150, более 60 пропало без вести.

Литовский центр по профилактике СПИДа.

Председателю Верховного Совета РСФСР Б.Н. Ельцину

Уважаемый Борис Николаевич! Сердечно благодарим Вас за заботу, проявленную о судьбе Литовской Республики.

Ваша помощь очень нужна Литве. От имени Литовского центра по профилактике СПИДа руководитель С.Чаплинскас и сто подписей.

Ленинградскому ТВ

Уважаемый господин Невзоров! Мы уже больше года с интересом смотрим передачи Ленинградского телевидения, особенно «600 секунд» и были очень удивлены и подавлены Вашей бестактностью и непониманием политической ситуации, просмотрев «600 секунд» 1990.01.16 - в день, когда Литва хоронила жертвы Вами представленных «героев». С уважением (если после этого Вы сами ещё можете себя уважать) сотрудник Литовского центра профилактики СПИДа.

Только одна ночь...

Поздний вечер. У телевизионной башни догорали костры. Играла музыка. Молодёжь танцевала. Замечательный вечер.

Услышав пронзительную сирену, люди столпились вокруг телебашни. В первых рядах - мужчины, за их спинами - женщины и девушки. За оградой прямо перед нами остановился танк. Все замерли. Небо осветила зелёная ракета. Танк, разворотив ограду, начал двигаться в нашу сторону. Подъехав к толпе, не остановился. Бежать некуда: прямо на нас с другой стороны приближался ещё один танк. Женские крики, невдалеке слышны грохот выстрелов, автоматные очереди. Танки, направив орудия в сторону башни, дали залп. Настоящий ад начался, когда посыпались оконные стекла. Один из танков выдал окно стволом. Внезапно откуда-то появились десантники, прикладами автоматов они выбивали оставшиеся окна. Толпа поддалась назад. Десантники в буквальном смысле слова «со всеми стёклами» проникли в здание телебашни и стали обливать людей водой. Те отошли ещё дальше. Одним словом, за несколько секунд «отдали» башню. Как стыдно и вместе с тем как унижительно то, что мы были бессильны.

Танки окружили телебашню, повернув стволы на толпу. Перед ними - цель десантников, с направленными в нашу сторону дулами автоматов. Стояли долго, пока в фойе телебашни слышны были выстрелы, грохот, треск. Люди скандировали: «Позор!», «Фашисты!», «Литва будет свободной!», пели народные песни. Выстрелы и шум начали понемногу стихать. Мы подошли к десантникам. Лица фанатиков, деревянный взгляд. Кричишь им в лицо: «Идиоты! Что вы дома своими матерями раскажете? Как людей убивали?». А они смотрят стеклянными глазами.

Танк двинулся в сторону толпы. Мы отошли. Мужчины просили дать ему дорогу, но не бежать. Мы остановились у бетонного борта. Тогда танки начали демонстрировать своё «водительское искусство»: отрываясь гусеницами от земли, словно подпрыгивая, на нечеловеческой скорости они снова, окружённые толпой. Даже десантники начали отталкивать людей с криком «отходим!». Толпа двигалась в сторону ограды. Женщины, словно распяты, прижались к сетке. Гусеницы лягали почти у самых ног.

Танки остановились. Десантники приказали разойтись. Большинство послушалось. Остался только один. Десантник выстрелил ему в ноги, парень упал. Подошло ещё двое военных и вновь раздалась автоматная очередь. Вряд ли пули попали лишь в того парня. Думаю, пострадавшие были и в толпе. Мы вернулись к бетонной стене, но десантники нас быстро от неё отогнали. Вверху, на двухметровой высоте,

дети, братья и сёстры... Вас одурчили... Теперь власть в наших руках».

Поднялась паника. Радио молчало; мы думали, что занят и Парламент. Подошёл отряд милиционеров с «витисями» на фуражках. Люди возмутились: «нимите «витисы!» Десантники их спокойно пропустили. Милиционеры выстроились между толпой и народом. Как объяснил старший из них, они пришли защищать нас от десантников и десантников от нас.

В ответ на наши вопросы о Парламенте мы услышали: «Не за-

те, выстроились сами. Лестницы сняли, но хотя и неохотно, оставили одну сбоку: для медиков, если потребуется помощь.

В это время у ограды появился отряд каких-то одетых в штатское людей. Позже мы заметили красные повязки (поговаривали что это Буркявичюс со своей «компанией»). Этот отряд десантники пропустили, и он, во главе с офицерами, направился к телебашне. Люди начали свистеть, кричать: «Позор!», «Предатели!» и т.п. Возглавлял «парад» предводитель людей в штатском. Он первым вошёл в здание телебашни, помахан рукой толпе, видимо желая сказать: «будьте спокойны, всё о'кей!».

Через несколько минут из громкоговорителей на башне послышалось: «Люди, расходитесь, вас ждут родители,

нот». Не поверили. Тогда милиционер взял четырёх добровольцев из толпы и все пятеро пошли звонить в Парламент. Вернувшись, они засвидетельствовали, что Парламент действительно не занят. По толпе прошла волна облегчения и радости. Кто-то построил приёмник на каунасскую радиостанцию. Мы спустились к машинам «скорой помощи», помогли оказывать помощь раненым!

Началось дежурство. Около половины пятого подъехало ещё 3 танка. Мы спустились к дороге, стояли у ковра. Страшное зрелище представляла собой изуродованный танком «Москвич» (бутерброд на колёсах). И - домой, успокоить родителей.

Юлианта Клеткуте
Сотрудница Литовского центра по профилактике СПИДа